

[Hanne Budtz.]

Mit parti er af den opfattelse, at det rigtige er at tilbagebetale beløbene til dem, der har indbetalt dem. De pågældende personer eller firmaer er dem, hvem disse beløb rettelig tilkommer. Vi er ikke i tvivl om, at dette synspunkt er det juridisk rigtige; det vil vel ingen bestride. Et andet spørgsmål er, om lovgivningsmagten kan og i givet fald vil anvende beløbene til fordel for andre. Det vil jeg bestride rigtigheden af.

Den højtærede fungerende statsminister omtaler i sin fremsættelse helt unuanceret, at lovgivningsmagten er berettiget til at disponere over kapitalen — i overensstemmelse med den juridiske sagkundskab, siger den højtærede fungerende statsminister, som hermed hentyder til en udtalelse af kammeradvokaten i dennes erklæring af 1. december 1954. Jeg synes, at kammeradvokatens udtalelse rummer finere nuancer, end den højtærede minister giver udtryk for. Kammeradvokaten siger — det er bilag 2 til lovforslaget —:

„Næppe nogen kunne eller ville have bestridt lovgivningsmagtens kompetence til i forbindelse med lovreglerne om de pågældende forsikringsforbunds stiftelse at tilføje bestemmelser om, at eventuelle ved virksomhedens afslutning foreliggende overskudsbeløb skulle tilfalde statskassen.“

Men et sådant indhold fik loven ikke. Det er altså en antagelse, en præsumtiv udtalelse. Man kunne lige så vel antage det modsatte. Videre siger kammeradvokaten:

„Man synes da heller ikke med føje at kunne drage i tvivl, at lovgivningsmagten nu ved afslutningen af forsikringsforbundenes virksomhed er kompetent til at træffe de fornødne bestemmelser om, hvorledes der skal forholdes med overskudsbeløbene.“

Kammeradvokaten siger altså ikke rent ud, at der slet ikke kan være tvivl om lovgivningsmagtens beføjelse.

De følgende ord af kammeradvokaten skal ses på baggrund af, at de fremkommer, efter at lovforslagene var fremsat i 1954. Han udtaler:

„Dersom lovgivningsmagten nu måtte bestemme, at overskudsbeløbene skal indgå i statskassen, kan det næppe betvivles, at sådanne lovbestemmelser må være lige

så gyldige og bindende for forsikrings-tagerne som lovbestemmelser gående ud på . . . en fordeling . . . til almennyttige formål.“

Jeg er af den opfattelse, at hvis lovgivningsmagten skulle være kompetent til at fratage forsikringstagerne beløbene til et bestemt formål, kan det naturligvis også gyldigt vedtages, at de skal anvendes til et andet formål. Derimod er jeg ikke enig i, at det er det samme at inddrage beløbene i statskassen som at bevilge dem til et bestemt formål.

Dernæst henholder den højtærede minister sig i bemærkningerne til forvaltningsnævnene, der imidlertid synes alene at koncentrere sig om de praktiske vanskeligheder ved tilbagebetalingen. Da ministeren i bemærkningerne udtaler, at regeringen har kunnet tilslutte sig nævnenes opfattelse om, at en tilbagebetaling til de oprindelige bidragsydere i praksis må anses for udelukket, vil jeg bede den højtærede minister besvare det spørgsmål, om han er enig i, at principielt burde beløbene tilbagebetales.

Da det foreliggende lovforslag vel må ses i forbindelse med lovforslagene fra 1954, gør jeg opmærksom på, at ordlyden da var:

„hvor tilbagebetaling efter vedkommende forvaltningsnævns skøn vil være forbundet med uforholdsmæssige omkostninger, bemyndiges ministeren . . .“

o. s. v. Jeg beder den højtærede minister svare mig på følgende spørgsmål: vil ministeren være enig med sine tidligere ministerkolleger i, at i hvert fald i de tilfælde, hvor det ikke vil være omkostningsmæssigt urimeligt at tilbagebetale, bør tilbagebetaling finde sted? Mit parti er altså af den opfattelse, at det vil være et overgreb mod de borgere, der har ydet deres ved lov fremtvungne bidrag, at berøve dem dette i behold værende beløb.

Hvad den praktiske side af sagen angår, må det dog være muligt at finde frem til en hel del, måske et flertal af bidragsyderne, og det må stadig væk erindres, at det ikke alene er mange og små beløb, men også store beløb, det drejer sig om. Jeg finder det i hvert fald amoralsk at undlade at tilbagebetale på grund af den derved forvoldte ulejlighed, når man betænker, hvilken ulejlighed man gjorde sig — til og med ad udpantningens vej — for i sin tid at få